

Pensum:

- Anitta & Hans Viggo Godsk Pedersen, Familie- og arveret, 8. udg. Karnov Group, 2013

Noter til Anita & Hans Viggo Godsk Pedersen	4
Kapitel 1: Introduktion – s. 17-23	4
1. Om Familie- og samlivsformer	4
2. Forældre og børn.....	4
3. Familiens økonomiske forhold.....	5
4. International privat og procesret.....	5
Kapitel 2: Indgåelse og hovedvirkning af ægteskab – s. 27-35	6
1. Indledning.....	6
2. Ægteskabsbetingelser og hindringer.....	6
3. Prøvelse af ægteskabsbetingelserne	6
4. Vielsen	7
5. Oversigt over hovedvirkning af ægteskab	7
Kapitel 3: Ophør af ægteskab – s. 35-48	8
1. Generelt om ophør af ægteskab	8
2. Omstødelse	8
3. Separation	8
4. Skilsmisse.....	9
5. Fremgangsmåden ved separation og skilsmisse – Mægling og vilkårsforhandling	9
6. Vilkår ved separation og skilsmisse	9
Kapitel 4: Generelt om formueordning – s. 51-57	11
1. Om forholdet til skatteretten	11
2. Registeret partnerskab.....	11
3. Nationale begrænsninger.....	11
Kapitel 5: Fælleseje eller særeje – s. 58-73	12
1. To former for særeje	12
2. Betydning af fælleseje eller særeje.....	12
3. Etablering af fælleseje eller særeje.....	12
4. Særlige om ægtepagter.....	14
Kapitel 6: Rådighed – s. 74-85.....	15
1. Underholdspligt	15
2. Begrænsninger i rådenheden over fælleseje.....	15
3. Særlig om lejemaal.....	16
4. Råden med virkning for den anden ægtefælle.....	16
Kapitel 7: Dispositioner mellem ægtefæller – s. 86-101	17
1. Formkrav	17
2. Udelukkede aftaler.....	17
3. Almindelige gensidige bebyrdende aftaler.....	17
4. Erstatningskrav uden for kontraktforhold	18
Kapitel 8: Forholdet til kreditorerne – s. 102-111	19
1. Afgrænsning af ægtefællernes rådighedssfære.....	19
2. Aktiver, der er overdraget.....	19
Kapitel 9: Skifte mellem ægtefæller – s. 112-160	21
1. Oversigt over offentligt skifte.....	21
2. Skiftegrunde	21
3. Boets aktiver og passiver	22
4. Deling af boet.....	25
5. Ægtefællebidrag	26
6. Bevarelse af ret til enkepension	27

2.1. Regulering af forældre og børn

De forskellige lovreguleringer der omhandler børn findes stort set i følgende love:

Børneloven – forældreansvarsloven – Lov om børns forsørgelse – adoptionsloven – evt. Lov om kunstige befrugtning.

3. Familiens økonomiske forhold

Det økonomiske forhold hos en familie reguleres af flere retsregler. For at behandle formuens placering hos familiemedlemmerne tager man udgangspunkt i civilretlige regler, da familieret hører under civilret. Disse civilretlige regler bliver så suppleret af skriftretlige regler, fx. Delingen af en formuemasse.

4. International privat og procesret

De danske regler har en begrænset "geografisk rækkevidde". Dette kan være et problem, da mange af de implicerede parter kan have en nær tilknytning til udlandet. Det er derfor man beskæftiger sig med "internationale privat- og procesretlige regler", der tager udgangspunkt i hvor en konflikt skal behandles i sådanne tilfælde.

parterne ikke selv en aftale om dette, kan bidraget fastlås af retten jf. ÆL §50, stk. 1f

Bidragspligten bortfalder, når vedkommende gifter sig på nu eller dør jf. ÆL § 51

Bidragspligten kan ændres ved dom, hvis væsentlige forandrede forhold, der er urimelige jf. ÆL §§52-53.

Der tages desuden også stilling til, hvem der skal fortsætte et eventuelt fælles lejemål af lejlighed jf. ÆL §55. ÆL §52, stk. 2 giver mulighed for at træffe afgørelser om tilfælde, hvor ægtefællerne har boet i en særeje ejendom.

Aftalte vilkår kan ændres eller erklæres ubindende ved dom, såfremt de er urimelige jf. ÆL §58.

Omstødelsesreglen finder kun anvendelse på de kreditorer, der havde krav på overdrageren, da overdragelsen fandt sted. Ægtefællen(modtageren) er fri for ansvar, når han har udbetalt værdien af det overførte, og når det kan bevises, at de overførte genstande er gået tabt under hans skyld.

Det er værdien på overførelstidspunktet, der er afgørende for beløbet, der skal betales.

Ved konkurs sker omstødelse efter kapitel 8 i konkursloven. KL §64 omhandler gaver, §65 omhandler arv, mens §66 og §74 er generelle omstødelsesregler.

KL §64 omhandler gaver(ikke i mishold med givers kår), der er fyldburdet senere end 6 måneder før fristdagen omstødes jf. KL§64, stk. 1. Omstødelsen kan se på trods af skyldneren var solvent ved fuldbyrdelsen, og modtageren var i god tro.

KL §64, stk. 2 omhandler tilsvarende med en frist på 1 år, og for gaver til nærstående på 2 år før fristdagen.

Medejendomsret kan ikke antages medmindre andet er aftalt eller at den anden har ydet økonomisk på lige fod med skødejeeren.

TFA U.2010.221 – Kvinden ansås for at have medvirket så beskedent, at hun kun fik tilkendt 25.000 af mandens 2.2 mio., på trods af et samliv på 28 år.

U1984.166 – Kvinden havde under et samliv på 16-17 år næsten kun været hjemmearbejdende med 3 børn → blev tilkendt 200.000 kr. af manden formue på 1 mio.

2.2 Formuedeling ved død

Samlevende har ingen legal arveret, og må derfor begunstiges i et testamente, såfremt arvelader ønsker dette.

Fra den 1. Januar 2008 kan der oprettes et udvidet samlevertestamente jf. Avl §§87 og 88.

Den længstlevende samlevert kan overtage boligen og sædvanligt indbo mod at betale vurderingsbeløbet kontant til boet, såfremt arveladeren ikke har rådet over aktivet ved testamentet jf. Dsl § 111a. Betingelser:

1. Skal have levet sammen i et ægteskabslignende forhold i mindst to år forud for dødsfaldet
2. eller vente, have eller har haft et fællesbarn, mens de levede på fælles bopæl.

Fælles bopæl anses ikke for ophørt ved ophold i en midlertidig bopæl eller institution jf. Dsl §111a, stk. 2

Såfremt samlevert og arving ønsker det samme aktiv udlagt, kan arvingen få dette udlagt såfremt det har særlig erindringsværdi for arvingen jf. Dsl § 111 a, stk. 3

3. Aftaler mellem samlevere

3.1 Aftaler om formueordningen

Det kan ikke aftales mellem to samlevere, at ægteskabslovgivningerne skal anvendes på dem.

Partnerne kan gyldigt aftale, at der skal foretages den deling med en fast brøkdelt af formuerne. På den måde kan rvl §17, om loyal råden, og §§23-24, om vederlagskrav, finde anvendelse. Desuden vil rvl §§18-19 også være gyldig over for de samlevende, men ikke en tredjemand.

Parterne kan på sædvanlig måde anskaffe aktiver i sameje – har typisk størst betydning ved fast ejendom. Hensigtsmæssigt vil det være, at begge samlevere får skødet på ejendommen, da der kan opstå misforståelser og konflikter.

Såfremt parterne har erhvervet en ejendom i sameje, vil begge normalt have pligt til at bidrage til dens udgifter i samme forhold jf. TFA.2008.539/2 – Manden fik kompensation for at have ydet større bidrag til ejendommen.

3.2 Lån contra gave

Ved overførsel af større beløb fra den ene til den anden samlevert må der - i de tilfælde hvor der ikke statueres medejendomsret - være formodning om at dette beløb er et lån, der kan kræves tilbage jf. U. TFA.2012.167

Der kan oprettes gavebrev som pendant til ægtefællers ægtepagt.

Omstødelse af gaver kan ikke ske efter rvl §33, men ved konkurs vil omstødelse ske efter særlige regler om begunstigelser af skyldners nærstående jf. U2010.1733.

4.2 Hvem er indehaveren af forældremyndighed

Er forældrene er gift ved barnets fødsel/eller senere indgår ægteskab har de fælles myndighed jf. fal §6.

Såfremt ægtefællerne er separeret ved barnets fødsel, har moderen alene forældremyndighed jf. stk. 2, medmindre

1. separerede ægtefælle ifølge anerkendelse eller dom anses for at være forældre til barnet eller
2. forældrene har givet erklæring efter om efter fal §7, stk. 1, nr. 1.

Såfremt forældrene har været gift med hinanden inden for de sidste 10 måneder barnets fødsel, har de fælles forældremyndighed jf. fal §6, stk. 3.

Forældre, der ikke er gift, har fælles forældremyndighed, såfremt betingelserne er opfyldt jf. fal §7, stk. 1:

1. de efter BL §§2, stk. 3, § 14, stk. 1 eller 3 eller § 19 har afgivet erklæring om, at de fælles vil tage vare på barnet
2. de har indgået aftale om fælles forældremyndighed jf. § 9
3. Eller manden efter BL §1a er registreret som fader.

Hvis faderskab eller medmoderskab anses ved anerkendelse eller dom, har forældrene fælles forældremyndighed, hvis de har haft fælles adresse de sidste 10 måneder før barnets fødsel jf. stk. 3

Forældremyndighed ved død

Såfremt der er fælles forældremyndighed, og den ene forældre dør, vil længstlevende alene have myndighed over barnet jf. Fal §15, stk. 1.

Såfremt barnet ikke have bopæl hos længstlevende, kan en anden anmode om forældremyndighed, hvis det er bedst for barnet jf. Fal §15.

Børnetestamente: En erklæring, hvor der er givet udtryk for, hvem der skal overtage forældremyndigheden efter død jf. Fal §16.

Såfremt den ene forældre har forvoldt den andens død, kan en anden anmode om forældremyndigheden, og det er bedst for barnet jf. fal §15, stk. 1, 3. og 4. pkt. – Gælder også hvis længstlevende alene havde myndighed over barnet jf. Fal §15, stk. 3.

Er dødsårsagen en konsekvens af længstlevendes voldelige adfærd, tales der typisk imod, at myndigheden bliver hos denne

Dør den forældre, der alene har myndighed, eller bevirker dødsfaldet, at ingen vil have myndighed, skal der tages hensyn til barnet ved beslutning af hvem der skal tillægges forældremyndighed jf. Fal §15, stk. 2.

Forældremyndighed kan tillægges i forening, altså fx længstlevende og dennes ægtefælle jf. Fal §15, stk. 4.

Aftale om forældremyndighed

Forældre kan aftale fælles forældremyndighed jf. Fal §9 – Skal indsendes til statsforvaltningen for gyldighed

Fælles forældremyndighed forsætter efter samlivsophævelse, separation, skilsmisse/omstødelse jf. Fal §8.

Forældre, med fællesforældremyndighed, der ikke lever sammen, kan aftale, at den ene alene skal have forældremyndighed jf. Fal §10 – Skal indsendes til statsforvaltningen for gyldighed

Aftale om at den ene forældre skal have myndigheden bortfalder ved genoptagelse af samliv jf. Fal §12